

Bilanț...

Pentru parlamentul nostru, obișnuit în ultimele sesiuni să legifereze sub egida câte unui subsecretar de Stat, fără prea mare importanță, prezența dlui Tătărescu, premierul tristei figuri pe banca ministerială, constituie un adevărat eveniment. Asta la Camera Deputaților, învățată cu frecvența mai regulată a primilor sfetnici. Ne mai pomenind Senatul, care abia își poate prinde câte-o excelență, pentru a ține ședințe valide.

Iată însă că d. Guță s'a repezit zilele trecute, așa ca din senin, și a ilustrat succesiv băncile ambelor Corpuri Legiuitoare, citind declarații frumos redactate, cari au provocat usturime de palme simbriașilor majoritari și au speriat somnul venerabililor alumni ai corpului matur.

Trebue să fi fost grav motivul pentru care supraîncărcatul nostru domn Tătărescu, surmentat de multiple și variate atribuțiuni, s'a smuls din mijlocul ocupațiilor „laborioase” și s'a scoborât din olimpul „preocupărilor înalte” în incinta parlamentului. Ba a mai rostit și câte un discurs formidabil, de fiecare cap de instituție ce adăpostește pe aleșii poporului (. . . în actuala formație, în mare majoritate impuși poporului).

Până deunăzi, d. Tătărescu își puna la încercare baritonica oratorie parlamentară, doar la ocazii mari. Și cum desbaterile recente nu ofereau asemenea ocazie, ce — după concepția gușistă — merită a fi onorată cu prezența și cu cuvântul primului ministru, este firească întrebarea ce și-o pune lumea îngrijorată de risipa neobișnuită a elocinței premierului: pentru ce a vorbit d. Tătărescu în Parlament?

Dar să vedem întâi despre ce a vorbit.

Președintele consiliului de miniștri a găsit de bine să împărtășească țării neștiutoare, — care ignorează Canaanul în care ne-a situat regimul liberal, — binefacerile și realizările „epocale” ale guvernului ce prezidează.

Și și-a prezentat bilanțul înfăptuirilor: *pacificarea politică* (vezi scandalul dela Sighet și atitudinea „civilizată” a majorităților parlamentare) și *socială* (vezi privilegierea băncilor liberale și desconsiderarea creditului din Ardeal); *asanarea finanțelor țării* (deficitele bugetare și deprecierea monetară); *refacerea șoselelor* (cu porumb). Tot între înfăptuirile guvernului a fost încadrată *marea operă culturală* (înjurăturile din Parlament) și *îndrumarea tineretului* (în lagăre de concentrare!)

Iată opera celor doi ani de cărmuire.

Dar acesta este activul (?) guvernării, căci spre deosebire de bilanțurile obișnuite, d. Tătărescu ne prezintă numai ceea ce crede dsa că-i poate credita guvernarea.

Bine înțeles, că în bilanț ar trebui să figu-

reze și pasivele, pentru ca opinia publică să poată cenzura obiectiv gestiunea liberală. Inșă d. Guță s'a pripit să tragă concluzii favorabile pentru guvern. Căci prin declarațiile dela Cameră, a pus sub ochii oamenilor — ce poate își închipuiau că „nu e dracul așa de negru cum se pictează” — un tablou foarte sărac în circumstanțe favorabile. Și încercând să exagereze merite inexistente, a dat de bucluc. Așide-rearea catârului din poveste, care a scufundat desagii cu lână în părau. Căci scufundând, în aplauze majoritare de circumstanță, bruma de realizări, — mai ușoare decât lână, în cumpăna istoriei, — ce pot fi creditate regimului liberal, au fost și acele inundate de un pasiv, care desechilibrează bilanțul falimentar.

Din cele spuse în Parlament s'ar părea că nu există pasiv, căci primul ministru nu îl arată. Dar pentru a completa contabilicește expozeul dlui Tătărescu, ne grăbim să reconstituim noi minusul ultimilor doi ani. Scurt. În câteva cuvinte, cari spun mai mult decât tot discursul de proporții respectabile: alegeri viciate (cu întreg arsenalul de ilegalități), stare de asediu și cenzură, falsurile oficiale, Zboroiowka, trusturi (zahăr, Letea), Cagero, devize, Buhmann, funcționari scoși din slujbe, împrumut de înzestrare, Grupaj, împărăția lui Găvrilică et Co., etc. etc. Singură Societatea Anonimă și secretă pentru comerț de guvernare și industrie „dirijată” (ai cărei acționari sunt „tabu”) care își datorește înflorirea slugărniciei liberale, calcă mai greu la pasivele guvernării, decât binefacerile (de altfel puține) ale tuturor guvernelor liberale de după Unire.

Fată de toate aceste, pretinsele realizări contează prea puțin. Infăptuirile liberale sunt disparente, iar bilanțul gestiunii dlui Tătărescu, nu poate fi aprobat de nici un român conștient.

Dar expozeul dela Cameră, tradează și o interesantă convingere guvernamentală. Liberalii cari trâmbiță în lung și în lat șansele lor de îndelungată cărmuire, prin exponentul guvernului, și-au făcut contul de gestiune.

Ori noi știm că gestiunile sunt încheiate la expirări de termene și sub acest aspect, cuvântarea primului ministru, ia înfățișarea unui panegiric.

Guvernul Tătărescu, gata de ducă, a ținut să-și prezinte bilanțul în fața țării.

Dar opinia publică „neînțelegătoare”, nu cunoaște greutățile ce întâmpină un regim ajuns prin portița din dos la putere, și nu ține seamă de umilirile împărtășite de către primul ministru. Și în convingerea că chiar pentru un ansamblu de păpuși dirijate, contul de „realizări” al celor doi ani de guvernare este prea neînsemnat, țara neîndurătoare a exclamat: Trist bilanț . . .

C. C.